1857. N°. [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 15 JULIJ.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 Julij.

Men verneemt dat Z. M. bepaald heeft, dat gedurende de maand September aanst., de vier bataljons van het reg. grenadiers en jagers en het 2de bat. van het 6de reg. infanterie, tijdelijk tot eene brigade zullen worden vereenigd, om met het 4de reg. dragonders en de batterij veld-artillerie, gedurende genoemde maand, twee of driemaal 's weeks, in de vlakte van Waalsdorp oefeningen te houden; onder bevel van den Generaal-Majoor van Mulken, Comm. der 3de brigade infanterie.

Te 's Hertogenbosch is mede van het Dep. van Oorlog aanschrijving ontvangen, dat in het geretrancheerde kamp nabij die stad in September najaarsoefeningen zullen worden gehouden. De troepen zullen bestaan uit het 1ste, 2de en 3de bat. van het 2de reg. infanterie, aldaar in bezetting; het 1ste bat. van het 4de reg. infanterie, van Bergen-op-Zoom; het 3de bat. van het 5de reg. infanterie, van Breda, 2 eskadr. van het 1ste reg. dragonders, van Haarlem, en eene halve batterij van het reg. rijdende artillerie van Leyden.

— Uit de door de Regering aan de Tweede Kamer aangeboden wetten tot bevordering van den aanleg van spoorwegen blijkt, dat het hoofddoel der drie voorstellen is, om een fonds op te rigten en maatregelen te nemen tot aanmoediging en ondersteuning van spoorwegondernemingen in ons land. Van Staatswege zullen de kosten gedragen worden voor de voorbereidende werkzaamheden tot opneming der lijnen, teekeningen enz., en ten dien einde strekt het eerste ontwerp, om Hoofdstuk V van de Staatsbegrooting over het loopende jaar te verhoogen met eene som van f100,000. Het tweede wets-ontwerp heeft de strekking, om de onteigening van vaste goederen en perceelen, benoodigd tot den aanleg van spoorweglijnen, vrij te stellen van alle registratie- en overdragtsregten. Het derde wets-ontwerp legt den grondslag voor een fonds, om daaruit spoorwegondernemingen aan te moedigen of te ondersteunen. Ten dien einde zullen 10 millioen guldens kapitaal, in de schatkist aanwezig, worden bestemd tot aankoop van 2½, 3 en 4 pCt. Nat. Schuldbrieven, en dat kapitaal zal met de daarop loopende renten tot voorschreven einde dienen.

Bij de wets-ontwerpen is gevoegd eene kaart, die aanwijst de verschillende lijnen, welke ter exploitatie door bijzondere ondernemingen in het plan der Regering liggen. Die lijnen zijn verdeeld in twee klassen. Onder die van de eerste klasse wordt ook een lijn vermeld van Leyden naar Woerden, met aansluiting aan den Holl. spoorweg, en een van 's Gravenhage naar Scheveningen. De gezamentlijke kosten van dit spoorwegnet met de daarbij noodzakelijk wordende werken, worden begroot op f179,000,000.

— De jaarlijksche algemeene vergadering van het Nederl. Zendeling Genootschap zal op 21 Julij te Rotterdam plaats hebben. Ds. J. F. Blaauw aldaar zal de opwekkende rede houden.

— Te Rotterdam werd in de vorige week bij den Heer Mangeot, restaurateur op de Hoogstraat, een stoute diefstal gepleegd; niet minder dan 30 zilveren vorken, 24 dito lepels en 1 dito soeplepel werden vermist. Het vermoeden rust op een voor korten tijd aangestelden knecht, dien men sedert de verdwijning van deze aanzienlijke waarde niet meer gezien heeft.

— Men verneemt, dat de Heeren van Rappard en Schimmelpenninck van der Oye voornemens zijn, tegen het einde der zitting hun ontslag te nemen als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (*U. C.*)

— Uit Harlingen wordt gemeld dat men bij het vertrek van het schip *de Venus*, Kapt. Kok, uit de haven aldaar, op Zaturdag ll. ontdekte dat al het zware touwwerk, door eene moedwillige hand, half was doorgesneden, en wel zoo dat men naar de sneden moest zoeken. Het is te begrijpen dat, bij het ontstaan van storm, het schip noodwendig had moeten bezwijken.

— Te Groningen heeft Vrijdag nacht een hevig onweder gewoed. De bliksem sloeg in een korenmolen die in de onmiddelijke nabijheid van het kruidmagazijn staat. Men was den brand spoedig meester, maar de ontsteltenis was algemeen.

's GRAVENHAGE, 14 Julij.

Z. M. heeft goedgevonden, ten gevolge van het overlijden van Mr. A. J. H. W. Baron van Heeckeren van Nettelhorst, in leven Commandeur der Duitsche Orde, Balye van Utrecht, te vergunnen de opklimming der Kommandeuren en van den eersten Jonkheer in gemelde Orde, en te agreëren: de opklimming van W. A. Baron Schimmelpenninck van der Oije tot jongsten Commandeur; en de admissie van J. D. Graaf van Rechteren van Appeltern tot tweeden Jonkheer.

— Z. M. heeft bepaald dat de 1ste Luitenants C. F. Pabst en J. Brakel, gedetacheerd geweest bij de landmagt in West-Indië, weder bij het 1ste reg. infanterie zullen worden ingedeeld. Ook heeft Z. M. goedgevonden den 2den Luit. J. B. van Driem, van het 7de reg. infanterie, over te plaatsen bij de infanterie in Oost-Indië. Voorts heeft Z. M. goedgevonden te benoemen: bij den prov. staf, tot Majoor en Adjudant in het prov. kommandement van Utrecht, den Kapitein 1ste kl. J. H. L. de Jongh, van het 5de reg. infanterie; bij het wapen der infanterie: bij het 1ste reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit. L. C. G. Vijgh, van het reg. grenadiers en jagers; bij het 3de reg. tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit.-Adjudant J. W. van Hopbergen, van het corps; bij het 8ste reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit. D. P. G. Pottgieter van Laar, van het 3de reg.; bij het instructie-bataillon, tot 1sten Luit., de 2de Luitenants W. Bannier en W. de Hartog, beiden van het bataillon.

— Tot Burgemeesters zijn benoemd: te Ilpendam c. a. de Heer H. Verkerk, en te Elsloo de Heer C. Canisius.

— Z. M. heeft aan den blaauwverwer Fenger te Apeldoorn, wiens huis tijdens het laatste onweder was verbrand, eene gift van f50 geschonken, om in zijne eerste behoeften te kunnen voorzien.

— H. M. de Koningin, vergezeld van Prins Alexander en gevolg, is gisteren ten 12 ure van hier naar Rotterdam en vervolgens naar Hellevoetsluis vertrokken, zich naar Engeland begevende.

— Bij den Minister van Financiën is ontvangen een coupon groot f1 23½, door een onbekende, onder het postmerk Amsterdam van den 9den dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

— In de zitting van de Prov. Staten van heden is ontvangen eene missive van Jhr. Mr. Gevers Deynoot, waarbij hij zijn ontslag neemt als lid der Staten, als zijnde die betrekking moeijelijk waar te nemen bij het lidmaatschap der Staten-Generaal. Ook is ontvangen een schriftelijk voorstel van de leden Sikkel, Groos en van Kaathoven, betreffende het adres van het genootschap *Mathesis Scientiarum Genitrix* te Leyden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In ons vorig nommer hebben wij ons door gebrek van ruimte van plaats en tijd, moeten bepalen bij een kort verslag der merkwaardige zittingen van de Kamer van Vrijdag en Zaturdag ll. Daarbij hebben we alleen kunnen vermelden dat de Heer Thorbecke den Heer Groen had beantwoord en zijn amendement nader verdedigd.

Wij laten hier het overzigt dier redevoering, zoodals die ons door onzen Correspondent is medegedeeld, volgen.

De Heer Thorbecke zal drie punten bespreken: 1°. zeide de Heer Groen: het Christendom, dat *gij* wenscht, is gerigt tegen al de gezindheden. Maar dit is een misverstand. Dat Christendom, boven verschil van geloofsbelijdenis, sluit geene bijzondere geloofsbelijdenis uit. Dat Christendom is boven al die geloofsbelijdenissen en omvat ze allen. Welke zijn de dogmata van *uw* Christendom, vroeg de Heer Groen al verder, en door zijn antwoord heeft hij hem spr. afgeschrikt om te antwoorden, want zoo hij dat moest doen, zou hij zich daartoe niet in staat gevoelen, omdat hij dan in een theologischen strijd met den Heer Groen zou moeten treden. Sprekers meening is, dat, op het gebied van Christelijke deugden, men spreekt van een Christendom, dat boven theologische verschillen staat. Uw Christendom, zeide de Heer Groen en hij schreef daarbij aan spr. een afzonderlijk Christendom toe, is algemeen godsdienstig, en dat is volgens Beets een dor deisme, en deisme is rationalisme, en rationalisme is neologisme, en neologisme is ongeloof. Derhalve moet één van beiden gebeuren: of men moet het Christendom van den Heer Groen volgen, of men is een ongeloovige. 2°. Volgens den Heer Groen zou spr. vroeger beweerd hebben, dat er geen verband bestaat tusschen opvoeding en onderwijs. Maar zoo heeft de quaestie zich nooit voorgedaan. Hij heeft steeds gezegd, dat op de lagere school het onderwijs hoofdzaak is, ofschoon de gelegenheid niet ongebruikt behoort te blijven voor opwekking tot deugd en godsvrucht. Maar de Heer Groen zegt, dat de volksschool is de plaats der opvoeding eener godsdienstige natie. Spreker vraagt: wat wil dat in den zin van den Heer Groen anders zeggen, dan: de school is de plaats voor godsdienstige opvoeding, en dat heeft hij spreker, meermalen tegengesproken en dat spreekt hij nog tegen.

In de derde plaats zeide de Heer Groen: *uw* stelsel is gewetensdwang tegen de regten der natie. Spreker vraagt: waarom is dan, gedurende de behandeling van dit ontwerp sedert 2 jaren, nooit eenige poging door hem spreker gedaan, om het bijzonder onderwijs te beperken? Zijn aandeel aan deze wet had niet grooter kunnen zijn, al hadde hij ze als Minister moeten voorstellen en verdedigen, en waar heeft hij het bijzonder onderwijs ooit willen beperken? Neen, zegt spreker, wij willen niets ontnemen aan het bijzonder onderwijs, maar de vrijheid waarborgen; wij willen organiseren en dat is aan een ieder toekennen wat zijne bestemming medebrengt. De Heer Groen is geëindigd met eene klagt over de natie. De natie, zeide hij, is in een toestand van apathie, en zal in eene soort van onverschillig-

heid voor hoogere waarheden vervallen, die hij nadeelig achtte voor het staatsbelang en die hij met een citaat van een Fransch schrijver heeft gekaracteriseerd. Spr. vraagt: kan er geene schuld aan *uwe* zijde zijn? Zijt gij niet vervallen in de fout van het socialismus en van een ieder, die eene regering wil bouwen op hetgeen aan de vrijheid van het individu moet worden overgelaten? Dat heeft steeds en zal altoos een afval van eigen bondgenooten ten gevolge hebben. De profetie, waarmede de Heer Groen is geëindigd, was deze, dat de wet tot verbittering, tweedragt of wel tot onverschilligheid zal aanleiding geven, die ten slotte, volgens het Fransche citaat, het land zal doen zijn *un pays en décomposition*. Onlangs heeft spr. eene lijst voor zich gehad van al de voorspellingen van den Heer Groen, die hem thans niet voor den geest zijn, maar eene is hem in zijn geheugen gebleven. Het was eene voorspelling bij gelegenheid, dat de provinciale wet in behandeling was. Men zal het wel eens zijn, dat die wet sedert 7 jaren nuttig, heilzaam en bevredigend heeft gewerkt. En wat voorspelde de Heer Groen nopens die wet? Dat zij medebrengen zou provinciale clubs, in stede van provinciale vertegenwoordigers, dat zij had eene democratische rigting en anarchieke begrippen, en dat zij (gelijk de Heer Groen dit mede met een Fransch citaat versterkte) zou leiden tot overmagt van het gepeupel! Als spreker nu de uitkomst ziet van deze voorspelling, dan wacht hij vooreerst de gevolgen dezer wet gerust af.

Zitting van Maandag 13 *Julij.*

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp op het lager onderwijs.

Art. 28, bepalende, dat door de gemeenten, uit welke krachtens de wet hoofd- of hulponderwijzers gepensioneerd worden, een derde gedeelte van het bedrag van het pensioen aan den Staat vergoed wordt, werd met 35 tegen 23 stemmen aangenomen.

Art. 29 werd zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over art. 30, luidende: »Elke gemeente voorziet in de kosten van haar lager onderwijs, voor zooverre die niet komen ten laste van anderen, of op andere wijze worden gevonden." Op dit artikel worden onderscheidene amendementen voorgesteld, strekkende om den staat in de kosten van het onderwijs te doen deelen. Aan de behandeling van dit artikel namen deel de HH. Sloet tot Oldhuis, Meylink, Hengst, Meeussen, Reinders, van der Linden, van Bosse, van Rappard, van Deinse, Thorbecke, Hugenholtz, Luyben en de Minister van Binnenl. Zaken. De Minister heeft omtrent de amendementen gezegd: dat als de Staat de traktementen voor de hoofd- en hulponderwijzers moest uitbetalen, daarvoor niet minder dan drie millioen noodig zou zijn; ook wanneer dit met de helft het geval was, zou het een belangrijke last voor den Staat opleveren.

In den loop der beraadslaging kondigde de Heer Thorbecke aan, dat hij op art. 35 een amendement zou voorstellen, strekkende om dat artikel aldus te lezen: »Indien Wij, na onderzoek door Gedep. Staten, en Provinciale Staten gehoord, oordeelen dat eene gemeente door de uitgaven tot eene behoorlijke inrigting van haar lager onderwijs vereischt, te zwaar zou worden gedrukt, wordt in het ontbrekende door de provincie en het Rijk elk voor de helft voorzien."

De Voorzitter heeft ook de ontvangst medegedeeld eener missive van den Heer Dullert, houdende een voorstel ter herziening van art. 132 van het reglement van orde, bepalende: Alle werkzaamheden der Kamer of van door haar, den Voorzitter of de afdeelingen benoemde commissien, die bij de sluiting eener zitting onafgedaan zijn gebleven, worden in de volgende zitting hervat, voor zooverre zij de behandeling van voorstellen des Konings betreffen, indien die van Regeringswege op nieuw worden ingezonden, en voor zooverre zij niet de behandeling van voorstellen des Konings betreffen, indien de Kamer daartoe besluit.

Zitting van Dingsdag 14 *Julij.*

Art. 30 wordt, na verwerping der voorgestelde amendementen, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Art. 31 dat de kosten van het onderwijs omschrijft, wordt mede aangenomen.

Art. 32 bepalende, dat van ieder schoolgaand kind eene bijdrage voor het onderwijs kan geheven worden (bedeelden en onvermogenden uitgezonderd) wordt mede aangenomen, na verwerping van een amendement van den Heer ten Cate.

Art. 33 en 34 aangenomen. Het amendement van den Heer Thorbecke op art. 35, wordt aangenomen met 50 tegen 10 stemmen, waardoor het regerings artikel vervalt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

BRUSSEL, 13 Julij.

Door de Regtbank is de zaak behandeld van 46 personen, beschuldigd van deelneming aan de laatste ongeregeldheden. 3 zijn vrijgesproken en de overigen tot gevangenisstraf van eenige dagen en geldboeten veroordeeld.

— In de groote spinnerij nabij de poort van Hal, waarin 600 vrouwen werkzaam zijn, hebben 127 het werk gestaakt. Eene vermindering van loon door de nieuwe eigenaars van de fabriek, moet hiervan de reden zijn. De directie is er echter in geslaagd om de gemoederen tot bedaren te brengen.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Julij.

Door het Hoogerhuis is het wets-ontwerp tot wijziging van den Parlementseed, ten einde aan de Israelieten zitting in het Parlement te kunnen verschaffen, met 173 tegen 139 stemmen verworpen.

— Ontvangen berigten uit Indie vermelden, dat de opstandelingen in de omstreken van Delhi geslagen zijn. Zij zouden 26 stukken geschut verloren en zich op de stad teruggetrokken hebben, welke de Engelsche troepen zich gereed maakten onmiddelijk aan te vallen. Een groot aantal troepen van Bengalen en de Noord-Westelijke provincien, naar men zegt wel 30,000, zijn gedeserteerd. Generaal Anson is te Kurnaul aan de cholera gestorven; hij had zich op weg begeven om het bevel over de troepen in Delhi op zich te nemen. De *Observer* bevestigt deze berigten in eene officiële mededeeling.

Telegrafische berigten te Marseille ontvangen, luiden echter niet geruststellend, en spreken van eene uitbreiding van den opstand. Uit dien hoofde is men hier zeer ongerust. Men wijst op het voorbeeldeloos getal der desertien, op het afsnijden der telegrafische draden en op de verwoestingen door de cholera aangerigt. Ter beurze was het gerucht verspreid, dat 2000 Europeaansche soldaten, ten gevolge der zware hitte, waren omgekomen. De ontvangst der officiële tijdingen zal dit alles moeten ophelderen.

— Uit Noord-Amerika is berigt ontvangen, dat de stoomboot *Montreal* den 26sten Junij te Quebec door brand is vernield en dat daarbij 200 personen, meerendeels Schotsche landverhuizers zijn omgekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Julij.

De Keizerin is te Plombières aangekomen. De Keizer was haar tot Epinal te gemoet gegaan. Des avonds was de stad algemeen verlicht.

— Prins Napoleon is tot lid van de Academie van Schoone Kunsten gekozen.

— Gelijk als in het vorige jaar heeft de Minister van Oorlog ten dienste van grondeigenaren, die daaraan bij het binnenhalen van den oogst behoefte mogten hebben, militaire werklieden beschikbaar gesteld. De oogst zal waarschijnlijk zeer overvloedig zijn.

— Eenige dagen geleden overleed alhier eene 80 jarige voddenraapster, die zich allerlei ontberingen getroostte. De vrederegter, in hare woning geroepen, vond in eene mand eene som van 80,000 fr. in goudstukken. Deze schat valt ten deel aan neven en nichten die verre van deze stad wonen. Naar men zegt zoude er ook nog een matras met geld zijn gevonden, en de nalatenschap 400,000 fr. bedragen.

— Uit de omstreken van Bordeaux is een meloen aangebragt, ter zwaarte van ruim 21 Ned. ℔. Hij is voor 40 fr. verkocht, ter verzending naar Engeland.

— Woensdag avond heeft over Valenciennes en omstreken een zwaar onweder gewoed, dat van 6 tot 8½ ure duurde. De bliksem heeft op verschillende plaatsen groote onheilen te weeg gebragt. Te Amzin is daardoor een man gedood; het was een voerman, 55 jaren oud, die op het punt was met paard en kar de hoeve zijns broeders te bereiken. In de kar waren twee kinderen gezeten, die, daar de regen met stroomen nederviel, van het rijtuig afsprongen om de staldeur te openen, maar naauwelijks waren zij op den grond of een geweldige donderslag deed zich hooren en voerman en paard waren beiden getroffen. De kinderen hebben geen letsel bekomen. Drie werklieden die terstond naar de plaats des onheils snelden, vonden tot hunne verbazing een bijna naakt lijk. De kleederen waren in flarden heren derwaarts geslingerd, de schoenen in vier stukken gesneden en slechts een stuk van het hemd was om het ligchaam gebleven. Aan het ligchaam zelf was geen spoor van kwetsing te vinden, alleen was het haar gedeeltelijk gezengd.

— De Aartsbisschop van Besançon is dezer dagen aan een groot gevaar ontkomen. Hij was te Petit-Crosey om het vormsel toe te dienen, en hield eene korte rede op den predikstoel, toen dit gevaarte plotseling begon te kraken en ten val neeg. Een kreet van schrik ontsnapte aan ieder der aanwezigen. De Groot-Vicaris beklom nog den trap om den Bisschop het afklimmen gemakkelijk te maken, maar toen zij er beide op waren, bezweek ook de trap, en zij rolden naar beneden, echter zonder zich te bezeeren. De kinderen voor den predikstoel gezeten, hadden den tijd gehad om te ontkomen.

— Maarschalk Randon heeft uit Algerie aan den Minister van Oorlog toegezonden eene volledige werkplaats, met al de gereedschappen enz., van eene bende valsche munters, ontdekt bij den Kabylischen stam Beni-Venni. Volgens berigt van den Maarschalk hebben zich thans ook de Zouaoua onderwerpen, zoodat nu nog maar de stammen Beni-Aoucef en Beni-ben-Akache ter bestrijding zouden overblijven. Echter hebben deze laatste reeds vreedzame gevoelens doen blijken. Bij het treffen van 24 Junij hebben de Kabylen 400 man verloren.

ITALIË.

Uit Napels wordt gemeld dat het hoofd van den opstand, Colonel Pisacane, met de wapenen in de hand gevat en terstond doodgeschoten is. De papieren die men bij hem vond, zijn aan den Koning gezonden.

— De diligence van Milaan is op 5 Julij, op elf mijlen afstands van die stad, door 12 gewapende roovers aangehouden. De reizigers zijn in een korenveld gebragt en aldaar van hun geld en kostbaarheden berooid. De geldkast in het rijtuig is opengebroken en geledigd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 12 Julij.

Te Maagdenburg werd voor eenige dagen eene proef genomen, om 10 soldaten met geweer, wapenen en randsel, over de Elbe te doen zwemmen. Deze onderneming liep zeer ongelukkig af, doordien een 6-tal hunner weldra zonk, van welke slechts 4 met moeite gered werden, terwijl 2 niet weder te voorschijn kwamen. Een dier verongelukten is de eenige zoon en steun eener behoeftige weduwe.

— Bij de Woensdag ll. in de vroegte plaats gehad hebbende schietoefeningen der artillerie te Darmstadt, werd den Luitenant Schaffeit, een veel belovend jongeling, toen hij zich nog in de nabijheid der schijf bevond, door een kanonskogel het hoofd afgeschoten.

— De Groothertog van Baden heeft bij de geboorte van den Erfprins eene amnestie voor staatkundige vergrijpen in 1848 en 1849 uitgevaardigd.

— In het dorp Colzaw, op het eiland Wollin, leeft nog een afstammeling van Luther, Kossoeth Martin Luther genaamd. Het bestuur van Stettin heeft hem het huis waarin hij woonde, ten geschenke gegeven.

— De Wetgevende Magt in Zweden heeft, uit aanmerking van de noodzakelijkheid, geboren geworden uit het verbond met de Westersche Mogendheden in 1855, aanzienlijke geldsommen toegestaan tot den aanleg van vestingwerken, tot wapening en vermeerdering van de vloot en het leger.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 11 Julij.

De Koning van Pruissen is alhier op eene hartelijke wijze ontvangen. De Keizer was hem een eind weegs te gemoet gegaan. Z. M. heeft vertrekken op Schönbrunn betrokken. Het verblijf van den Koning is echter kort van duur geweest, daar hij na een verblijf van 36 uren weder naar Töplitz is teruggekeerd.

— De Regering heeft aan sommige plaatselijke besturen, die zich door onverdraagzaamheid jegens de Israëliten onderscheiden, hare afkeuring kenbaar gemaakt.

— De Kardinaal Prins Primaat van Hongarije bezocht dezer dagen de stad Ternau en was over de leiding van het onderwijs op het gymnasium aldaar zoo te vreden, dat hij die inrigting eene som van 10,000 fl. schonk.

— Nabij Frankfort hebben kwaadwilligen kort voor de aankomst van een spoortrein op de spoorwegbrug over den Mein een zwaar stuk hout gelegd, met het oogenschijnlijk doel, om de waggons in de rivier te doen storten. Dit plan werd echter verijdeld, doordien dit stuk hout door de locomotief ter zijde werd geschoven.

TURKYE.

Te Konstantinopel heerscht eene geheele stilstand in alle zaken, van wege de feesten die bij de besnijdenis van de zonen des Sultans aldaar plaats hebben. Zelfs de Sultanes nemen deel aan de feesten.

— De moordenaar van Chefki-Pacha heeft reeds den doodstraf ondergaan. Met deze zaak is eene in Turkye ongewone spoed gemaakt.

— Te Tunis heeft ook de Amerikaansche gezant geprotesteerd tegen het gebeurde met den Israëliet. De opgewondene menigte heeft aldaar kreten doen hooren, waarbij de wegjaging van al de Europeanen werd geëischt.

STADS BERIGTEN.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN, doen te weten dat door den Raad dier gemeente, in zijne vergadering van den 9den Maart 1857, is vastgesteld het volgende

RAADSBESLUIT

regelende de heffing eener plaatselijke belasting op de honden te Leyden.

De RAAD der Gemeente *Leyden*,

Gezien art. 240 en 253 der Gemeentewet.

Heeft besloten:

Er zal, te beginnen met 1 Januarij 1857, eene belasting geheven worden op alle honden, welke in de gemeente worden gehouden.

De belasting is verschuldigd door de eigenaars of bezitters der honden, inwoners der gemeente zijnde of meer dan drie maanden verblijf daarin houdende.

Deze belasting bedraagt:

voor elken hond drie gulden 's jaars, met uitzondering van honden, uitsluitend gehouden

a. ten dienste van den landbouw of eenig bedrijf van nijverheid,

b. ter bewaking van gebouwen, erven of vaartuigen,

c. door jagers, welke de jagt als beroep uitoefenen,

voor welke de belasting slechts twee gulden 's jaars zal bedragen.

Van deze belasting zijn vrijgesteld:

honden, toebehoorende aan kooplieden in honden (mits als zoodanig gepatenteerd),

honden, beneden den leeftijd van twee maanden.

Het belastingjaar vangt aan met den 1 Januarij.

Wanneer men in den loop van het jaar in het bezit komt van een of meer honden, waarvan de de belasting nog niet is betaald, is de belasting verschuldigd:

ten volle, wanneer dit plaats heeft in de eerste zes maanden van het jaar, en *voor de helft,* wanneer dit plaats heeft in de laatste zes maanden van het jaar.

Voor de heffing dezer belasting wordt als eigenaar of bezitter, en mitsdien als belastingschuldige gehouden, het hoofd van het huisgezin, door een van welks leden de hond gehouden wordt.

Personen op zich zelven, bij anderen inwonende, zijn persoonlijk de belasting schuldig.

Gedaan te Leyden, ter openbare Raadsvergadering van den 9 Maart 1857.

De Burgemeester, VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

Zijnde de heffing dezer belasting goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 1 Mei 1857, No. 43.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort, den 14 Julij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN doen te weten, dat door den Raad dier gemeente, in zijne vergadering van den 9den Maart 1857, is vastgesteld de volgende

VERORDENING

regelende de invordering der plaatselijke belasting op de honden te Leyden.

Art. 1. Ieder eigenaar of bezitter van een of meer honden, welke in de termen der belasting vallen, is verpligt daarvan jaarlijks vóór 31 Januarij bij den gemeente-ontvanger aangifte te doen. Die aangifte geschiedt door de inlevering van een behoorlijk ingevuld en door den aangever onderteekend billet, hetwelk kosteloos ten kantore van den gemeente-ontvanger verkrijgbaar zal zijn.

Gelijke verpligting berust op hen, die zich binnen de gemeente vestigen en een of meer honden houden.

Voor het jaar 1857 heeft de aangifte plaats binnen twee maanden nadat het besluit tot heffing en de verordening dezer belasting afgekondigd zijn.

Art. 2. Wanneer men na 31 Januarij in het bezit komt van één of meer honden, waarvan de belasting nog niet is betaald, geschiedt de aangifte daarvan binnen acht dagen.

Die van honden, binnen het jaar geboren, geschiedt binnen twee maanden na de geboorte.

Art. 3. De gemeente-ontvanger houdt een register, waarin de gedane aangiften, de namen en woonplaatsen van de eigenaars of bezitters dier honden, de volgnummers der uitgereikte kenteekenen, het bedrag der betaalde belasting en, zoo veel mogelijk, de soort der honden, voor welke die kenteekenen zijn gegeven, worden opgeteekend.

Art. 4. De invordering der belasting geschiedt door den gemeente-ontvanger, krachtens de door Gedeputeerde Staten van Zuidholland goedgekeurde kohieren.

Art. 5. De eigenaars of bezitters van honden, welke na 31 Januarij in de termen der belasting vallen, worden in de maand December van elk jaar op een suppletoir kohier gebragt.

Art. 6. Nadat de kohieren, door Gedeputeerde Staten goedgekeurd, terug ontvangen zijn, wordt dit door Burgemeester en Wethouders in de Leydsche Courant aangekondigd en wordt door den gemeente-ontvanger ten spoedigste aan de belastingschuldigen een aanslag-billet toegezonden.

Art. 7. De belasting moet binnen eene maand na de aankondiging, in het vorig artikel vermeld, in haar geheel voldaan worden.

Art. 8. Bij de betaling wordt door den gemeente-ontvanger kosteloos voor elken hond een kenteeken uitgereikt, volgens een door Burgemeester en Wethouders vast te stellen model.

Daarop is het jaar, waarvoor het uitgereikt wordt, en een doorloopend volgnummer uitgedrukt.

Dit kenteeken wordt vastgemaakt en gedragen aan den hals.

Bij het doen der aangifte, wordt een voorloopig bewijs afgegeven, dat tot op het oogenblik, waarop de betaling moet geschied zijn, als kenteeken zal gelden.

Art. 9. Het bij het vorig artikel vermelde kenteeken wordt ieder jaar, bij de betaling der belasting verwisseld.

Tot op dat tijdstip blijft dat van het vorig jaar van kracht.

Art. 10. Wanneer het uitgereikte kenteeken vóór het einde van het jaar onbruikbaar geworden is, wordt door den gemeente-ontvanger, op aanvrage van de belastingschuldigen, tegen teruggave van het onbruikbare en betaling van 25 cents, een nieuw afgegeven.

Wanneer het kenteeken verloren is, kan door den gemeente-ontvanger, mits hij overtuigd zij dat voor dien hond de belasting voldaan is, tegen betaling van 25 cents, een nieuw kenteeken worden afgegeven.

Art. 11. Honden, welke door de ambtenaren der plaatselijke belastingen of der politie op den openbaren weg worden aangetroffen, zonder het kenteeken in artikel 8 vermeld, worden in beslag genomen en wordt daarmede gehandeld overeenkomstig art. 277 en volgenden der wet van 29 Junij 1851 (Staatsblad No. 85).

Art. 12. Wanneer de belastingschuldige in gebreke blijft ten voorgeschreven tijde aan zijne verpligting te voldoen, geschiedt de invordering der verschuldigde belasting volgens de bepalingen der wet van 29 Junij 1851 (Staatsblad No. 85).

Vastgesteld door den Gemeenteraad van Leyden in de openbare Vergadering van den 9 Maart 1857.

De Burgemeester, VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

Zijnde deze Verordening aangehaald bij Koninklijk besluit van den 1 Julij 1857, No. 43.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort, den 14 Julij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 16den Julij 1857, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Voorwaarden van verpachting van den haardasch en het vuilnis.
2°. Voorwaarden van verpachting van den afval van de Beestenmarkt.
3°. Rekening van Diakenen der Ned. Herv. gemeente over 1856.
4°. Rekening van het Minnehuis over 1856.
5°. Staat van af- en overschrijving, begrooting Oud-Kath. gemeente, 1856.
6°. Benoeming van Bestuurders, buiten den Gemeenteraad, over het Werkhuis.
7°. Rapport omtrent den weg naar den Haarlemmermeerpolder, adres van Jb. van Leeuwen tot onderhandsche aanbesteding van den Zijldijk en Munnikenboomgaard, en voorwaarden van aanbesteding.
8°. Voordragt tot het vragen van magtiging tot het regelen van gemeenschappelijke zaken met het Gemeentebestuur van Amsterdam.
9°. Adres van J. F. Meijeraan, tot het leggen van eene stoep.
10°. Adres van H. A. Schmier, omtrent het gebruik van gemeentegrond.
11°. Adres van de Wede. Brouwer, tot het innemen van gemeentegrond.
12°. Verzoek van J. Theyssen, smid, tot vrijdom van de belasting, op de steenkolen.
13°. Adres van turfschippers aan de haven, tot wijziging van art. 4 van het raadsbesluit regelende de heffing van een liggeld van vaartuigen (Gem.-blad No. 14, 1857).
14°. Adres van neringdoenden aan de haven, tot idem.

KERKNIEUWS.

's GRAVENHAGE, 14 Julij. Door den Kerkeraad der Waalsche gemeente is uit het vroeger vermelde 3-tal Predd. beroepen Ds. E. A. Zubli, Pred. te Delft.

GOUDA, 13 Julij. Door den Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier is uit het vroeger vermelde 6-tal Predikanten, het volgende 3-tal gevormd: DD. van Amerom, te Bolsward, Moens, te Edam, en Zeeman, te Welsum, waaruit beroepen is Ds. H. G. N. van Amerom.

— Te Katwijk aan Zee is beroepen Ds. S. Hogerzeil, Mz., Pred. te Nieuwe Tonge en te Almkerk en Emmichoven Ds. L. Tinholt, Pred. te Wissekerke.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, A. E. ROLLANDET — ENKLAAR.

Leyden, 11 Julij 1857.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het afsterven van onze geliefde Moeder, betuigen wij onzen opregten dank.

ARB. KLEYNENBERGH.

Leyden, 12 Julij 1857. J. KLEYNENBERGH, geb. Tressel.

Voor de vele bewijzen van deelneming ons betoond gedurende de ziekte en het overlijden van onze jongste Lieveling, betuigen wij onzen opregten dank.

C. VAN DEN BERG.

Leyden, 13 Julij 1857. M. M. van den BERG, Jongeneel.

De AANDEELHOUDERS in de beide **Geldleeningen**, Gebouw *Tot Nut van 't Algemeen*, worden uitgenoodigd tot het bijwonen der Algemeene Vergadering, welke zal worden gehouden op Woensdag den 15^{den} Julij 1857, des namiddags ten *één ure*, in het Gebouw op de Ruïne.

De Commissie belast met de Administratie over het Gebouw *Tot Nut van 't Algemeen*,

LEYDEN, 11 Julij 1857. namens dezelve,

P. C. LEZWYN, *Lid-Secretaris*.

DIRECTEUREN *van het Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen*, gevestigd te *Leyden*, berigten, dat van heden af zal worden gevaceerd tot **Betaling der Coupons**, verschenen 1 Julij 1857, van de Certificaten $2\frac{1}{2}$ pCt. *Nationale Schuld* hunner Administratie, en wel behalve Dingsdag van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht, ook des Woensdags, Donderdags en Vrijdags, van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van VAN DER SPRUYT & DE GRAAF en van HARTEVELT & ROSKES.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk 1. N°. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags, Woensdags en Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo Julij 1857, van de $2\frac{1}{2}$ pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & Wed. W. BORSKI.
» » A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER.
» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN, En
De Wed. H. F. TIEENCK, c. s.

GRONDWET EN KONING.

De Kiesvereeniging stelt tot Candidaten bij de aanstaande verkiezing van Leden voor den Gemeenteraad, de Heeren:

P. H. BARON TAETS VAN AMERONGEN,
J. VAN DER HOEVEN,
A. C. LEEMBRUGGEN,
C. J. LUZAC,
N. OLIVIER,
D. THEBOEL SIEGENBEEK,
J. A. DE BREMERY,
J. E. GOUDSMIT,
D. A. SCHRETLEN.

Namens het Bestuur der Kiesvereeniging,

LEYDEN, Julij 1857. S. TAK, *Secretaris*.

NEDERLAND EN ORANJE.

De Vereeniging heeft in hare Vergadering van 13 Julij besloten, bij de aanstaande verkiezing tot Leden van den Gemeenteraad, aan hare medekiezers aan te bevelen de Heeren

PAULUS CLAUDIUS CORNELIS EIGEMAN,
EDUARD JAN HOOS,
ABRAHAM LIBBRECHT LEZWIJN,
SAMUEL ADRIANUS MEERBURG,
JAN SCHELTEMA Jz.

A. TIELEMAN, *Voorzitter*,

LEYDEN, 13 Julij 1857. W. B. VAN ANDEL, *Secretaris*.

ONDERWIJS.

De Ondergeteekende geeft hierbij beleefdelijk kennis, dat zijne *groote Vacantie* van **vier** weken **15 Augustus** eindigt, hij herinnert tevens, dat met het **lager- en middelbaar** onderwijs de opleiding voor de **Academie, en van Breda, Delft**, het **Willemsoord** gaat verbonden, en **nog dit jaar** met den **gunstigsten uitslag** is bekroond, en dat de Cursus hiervoor door hem zelven gehouden wordt.

Op verlangen zullen de gunstigste rapporten van voorname mannen geleverd worden.

W. C. STEENFOORT (*Instituteur*),
St. Pieters-Kerkhof, N°. 689.

VOORLOOPIG BERIGT.

De Ondergeteekenden hebben de eer, het geachte publiek te berigten, dat zij met hun Gezelschap, groot 45 werkende Artisten van beide sekse, voor de eerste maal de aanstaande Kermis komen bezoeken met hunne Voorstellingen, bestaande uit **Tableaux Vivants**, getrokken uit de Mythologische en Romeinsche Fabelleer en Oude Geschiedenissen, Kunstverrigtingen en Pantomimes, welke zij de eer hebben genoten voor verscheidene Vorstelijke Familiën in Duitschland en Frankrijk op te voeren, en waarmede zij op de Haagsche Kermis in den grootsten roem hebben ingeoogst. De Ondergeteekenden, Directeuren, zullen ook nu niets onbeproefd laten, om alhier dien roem te verwerven, dien zij overal zoo ruimschoots hebben genoten.

De aanvang is bepaald op Maandag 20 Julij 1857, des avonds ten $8\frac{1}{2}$ ure, in de smaakvol door Gas verlichte Tent is geplaatst op de Bleemarkt.

De te geven Voorstellingen zullen nader door groote aanplakbiljetten en kleine programma's kenbaar gemaakt worden.

GEBR. SCHNEIDER, *Directeuren*,
Gebreveteerde Kunstenaars van Z. M. den Koning van Pruissen.

Men vraagt tegen de maand September 1857 binnen de Stad *Leyden* op eenen fatsoenlijken stand, en bij voorkeur tegen het Zuiden, voor eene bejaarde Dame, eene **Beneden-Voorkamer** met Slaapplaats en Alcoof of Kabinetje, beiden ongemeubeld; voor bediening en huiselijk verkeer nader overeen te komen. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letters **R. H. E.** aan het Postkantoor te *Schoonhoven*.

Men vraagt te *Leyden* tegen 1^{n} Augustus eene knappe **Werkmeid of Keukenmeid**, van goede Getuigenissen voorzien en opgave waar meer gediend, liefst van de Hervormde Geloofsbelijdenis. Adres met *franco* Brieven onder Lett. **D.** bij **N. CRAP**, op den Apothecarsdijk.

ABSHAUBBINS
OF ANTI-RHUMATISCHE WATTEN.

Wat is Rhumatiek? Deze vraag welke men zich zelven zoo dikwijls doet, wordt zoo zelden goed beantwoord en even zeldzaam gezorgd zich tegen Rhumatiek te vrijwaren. Tien jaren zijn genoeg om geen Rhumatische lijder meer te vinden, als men doelmatig wil handelen; doch hoe gaat het gewoonlijk, men vat eene koude in een of ander ligchaamsdeel, men wacht tot het van zelve overgaat, zich verplaatst of zoo men meent verdwijnt, doch wanneer de oorzaak niet is weggenomen, blijft de kwaal in het ligchaam voortwoelen, een andermaal is men zooveel vatbaarder, waarmede men dikwijls op dezelfde wijze handelt, zoodat men ten laatste begrijpt dat men Rhumatisch is.

Thans bestaat er in bovengenoemde Watten een onfeilbaar middel om geen Rhumatiek te krijgen en verouderd Rhumatiek geheel kwijt te raken, en mogt nu elke ligte lijder zich in tijds van dit middel bedienen, dan is er in 10 jaren geen Rhumatiek meer bekend in dien graad, als waarin men thans zoovele lijders vindt.

Even zoo zeker vrijwaren deze Watten tegen zweren, indien men dezelve vroegtijdig genoeg aanbrengt, eer de zweer zich gezet heeft.

Hoofddepôt bij A. BREETVELT Az., te Delft, die tot bewijs der echtheid de Biljetten onderteekent.

Verdere Depôts: Mej. de Wed. T. van 't Hooft, Maarsmansteeg, te Leyden; J. J. Vollaerts, te Woerden; J. R. van Mansum, te Hillegom; Gebr. Kauling, te Alphen; A. Bots, te Nieuwkoop; S. M. & J. Weeveringh, Anegang, te Haarlem; D. Boots, te Alkmaar; Joh. van Leden, te Noordwijk, en andere bekende Depôts.

PUBLIEKE VERKOOPING,

aan de Haven te *Leyden*, op Vrijdag den 17^{den} Julij 1857, des voormiddags ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij **nieuw Timmerhout**, voornamelijk bestaande in: Vuren en Greenen Deelen, Ribben en Schrooten van onderscheidene dikte, zwaarte en lengte, Wijburger, Noordsche en Vlotdeelen, Kant- en Achterdeelen, Juffers, Kolders en Sparren, dubbele en enkele Latten, Eiken Planken en Ribben, en verdere Houtsoorten meer.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 13 Julij.

Tarwe bragt door den kleinen aanvoer traag vorige prijzen op; goede en puike *f*11.75 à *f*12.30, mindere *f*9.— à *f*11.50. Rogge als voren, *f*6.40 à *f*7.40. Gerst Winter *f*7.30 à *f*8.25; dito Zomer *f*6.30 à *f*7.40.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f*13.20 tot *f*14.—.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 13 Julij.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{7}{8}$	$76\frac{3}{4}$
Dito dito	» 4	»	$96\frac{7}{16}$	$96\frac{1}{2}$	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	160	$160\frac{1}{2}$	$160\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$53\frac{1}{16}$	$53\frac{1}{8}$	$53\frac{1}{16}$
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$	»	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{9}{16}$	—
Dito Obligatiën	» 3	»	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{7}{16}$	$43\frac{3}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$37\frac{15}{16}$	$38\frac{1}{16}$	38
Bewijzen Coupons			$5\frac{1}{16}$	$5\frac{1}{8}$	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$46\frac{1}{16}$	$46\frac{1}{8}$	$46\frac{1}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$105\frac{1}{4}$	$105\frac{3}{8}$	$105\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$103\frac{3}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	95	—	—
Dito 1840	» 4	»	$88\frac{1}{8}$	$88\frac{1}{4}$	$88\frac{1}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	88	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	66	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$67\frac{1}{4}$	$67\frac{3}{8}$	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	$154\frac{1}{4}$	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$80\frac{1}{4}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5	»	$78\frac{5}{16}$	—	—
Dito	» 4	»	$62\frac{3}{4}$	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$76\frac{7}{16}$	$76\frac{1}{2}$	$76\frac{7}{16}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$87\frac{9}{16}$	$87\frac{5}{8}$	$87\frac{9}{16}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{5}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	100	—	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	» $4\frac{1}{2}$	»	79	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
GRENADA, Obligatiën	» $5\frac{1}{2}$	»	22	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$21\frac{3}{8}$	$21\frac{7}{16}$	$21\frac{3}{8}$
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken, $5\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.